

L'AVENTURA
QUE NO VOLIES
VIURE

Tu ets el protagonista
d'aquesta història. Tria entre
19 solucions diferents.

TRIA LA TEVA CRISI

JÚLIA COT · JORDI LÓPEZ

Il·lustracions de GUILLEM DOLS



ASTRAKAN

JÚLIA COT I JORDI LÓPEZ

TRIA
LA TEVA
CRISI

ASTRAKAN

PRIMERA EDICIÓ: MAIG DEL 2014

© JÚLIA COT, 2014

© JORDI LÓPEZ, 2014

© DE LES IL·LUSTRACIONS: GUILLEM DOLS, 2014

© MINORIA ABSOLUTA, S.L. / COLUMNA EDICIONS, LIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U., 2014

CARRER PEDRO I PONS, 9-11, 11A PLANTA - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-1865-2

DIPÒSIT LEGAL: B. 9.003-2014

FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.

CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA

IMPRÈS A: LIMPERGRAF

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Benvingut al 2000. Ets un jove estudiant de setze anys que tot just ha acabat l'ESO. Un adolescent normal: ni alt ni baix, ni guapo ni horrorós, ni llest ni especialment idiota (per ser fill de l'ESO). La teva única excepcionalitat és que ets extraordinàriament normal en tots els aspectes. Fins i tot el teu expedient acadèmic traspua una normalitat de manual. Has aprovat totes les assignatures amb sisos, sets i algun vuit despatat i has superat amb èxit crèdits variables com «Introducció a la Psicologia» o «Construeix una gàbia d'ocell amb un coco» (I i II).

S'acosta Sant Joan i, com a bon adolescent normal, només penses en les vacances: a tombar-te a la platja, a engolir cubates per aprendre a tolerar-los a base d'insistència i a lligar amb noies perquè aquest sigui l'estiu en què tampoc no perdràs la virginitat.

Però aquest juny serà diferent dels anteriors. Abans de posar-te el banyador, has de prendre una decisió important perquè resulta que ja ets un adult i això és el que fan els adults: prendre decisions importants. I això t'ho diu el teu pare mentre llueix un pijama de Mortadel·lo. Però, malgrat la poca conveniència del seu vestuari, entens què vol dir: has de decidir què faràs a partir del setembre vinent.

Ai, mare. Des que eres un nadó i fins al dia d'avui, les teves decisions s'han limitat a escollir quina samarreta et poses al matí, cap a quin costat et pentines el tupè o si al cotxe del director és millor escriure-hi «Lávalo, guarro» o «lávalo, que no encoge». Però ara que el borrisol de sota el nas et comença a agafar consistència de bigoti, la gent

s'ha entestat que prenguis decisions. I t'atabalen parlant del futur. Futur? Què és això? Per tu no hi ha futur més enllà del proper partit del Barça. Per què pensar a més llarg termini? Però bé, la qüestió és que quan els teus pares es volen posar pesats a fe que ho aconsegueixen. I si han decidit que decideixis, decidiràs.

Se't plantegen dues opcions: seguir estudiant o deixar l'institut i posar-te a treballar. A un costat, hi tens els teus pares, que et diuen que facis batxillerat i et treguis una carrera seriosa (requisit que automàticament descarta magisteri). Et supliquen amb llàgrimes als ulls que, oh, tu que pots, aprofitis l'oportunitat que ells no van tenir, desagraït, i així el dia de demà seràs un home de profit que farà xantatge emocional als seus propis fills.

A l'altre costat de la balança, hi ha els teus amics: el Kevin, el Culebras i el Hemingway. Sí, el Hemingway, que s'ha guanyat el malnom no perquè sigui especialment erudit sino perquè es passa la vida al bar. Tots ells formen la teva quadrilla i tots ells fa temps que treballen a l'obra. I sí, d'acord, en aquests anys potser tu has adquirit més cultura. A diferència d'ells, tu saps que la taula periòdica no té res a veure amb la menstruació. Però el cert és que et mors d'enveja cada vegada que els veus amb les seves motos, les seves carteres plenes de bitllets de cinc mil i la seva roba de marca. Estàs fart de sortir plegats de festa i que, mentre ells es demanen el combinat més car de la barra, tu hagis de passar la nit xarrupant una ampolla de cervesa de marca blanca que dus amagada a la motxilla.

Tens setze anys i el que decideixis avui marcarà la resta de la teva vida. Podríem parlar d'aquesta injustícia, de per què un noi tan jove, sense cap experiència vital remarcable, ha de decidir una cosa d'aquesta transcen-

dència. Però no hi ha temps. En tot cas, rellegeix els teus apunts d'«Introducció a la Psicologia» i a veure si hi trobes una resposta.

Sona el timbre de final de classe. Què fas?

Si decideixes seguir estudiant, passa a la pàgina 42.
Si decideixes abandonar els estudis, passa a la pàgina 20.

El teu país no ha pogut donar resposta a les teves expectatives i ara formes part de «la fuga de cervells». ¹ T'acomia des dels teus pares i dels teus amics i empres el viatge disposat a viure «el somni alemany».

Alemanya és la imatge de la prosperitat: ostenta una de les taxes d'atur més baixes d'Europa, una economia que no para de créixer i una autoritat a escala internacional que fa que si el país teutó demana austeritat, la resta d'Europa comenci a retallar com si no hi hagués demà ni estat de dret. El seu caràcter també és admirat i aplaudit. Són gent assenyada, eficient, respectuosa. No se t'acut una sola vegada en la història en què els alemanys hagin comès alguna bogeria. ²

No tens cap feina assegurada, però no et fa por intentar-ho. Alemanya és un país que respecta els professionals qualificats. Un brillant llicenciat com tu trobarà feina en un tres i no res o, com es diu allà, abans que fermenti la col de la xucrut. Els dies previs a la teva marxa vas buscar a Internet, i hi vas trobar un pis compartit. Viuràs amb sis persones més, tots estudiants. El que no vas fer quan anaves a la universitat et tocarà fer-ho ara, amb trenta anys. Tens por que ells et vegin com un senyor gran. Quan tu

1. Cal no confondre-ho amb «l'absència de cervells», una característica pròpia d'algunes administracions públiques, vestidors esportius i tertúlies de ràdio.

2. Au va, ALLÒ no compta! No els ho podem retreure tota la vida.

en tenies divuit, veies les de trenta com persones totalment adultes, amb objectius vitals clars, feines fixes, famílies formades, gossos ensinistrats... I ara que ja ets una d'elles et segueixes percebent com el mateix jove insegur que eres abans. Però no pots negar-ho: t'estàs fent gran i ho notes en les petites coses, com que has començat a demanar silenci a la família cada vegada que al telenotícies fan el temps. No saps com encaixaràs entre els teus joves companys, però et compensa el preu del lloguer i que el pis estigui situat al centre de Berlín. Seràs tan a prop de tot que podràs visitar la Porta de Brandenburg amb batí i sabatilles.

Després d'un vol de dues hores amb una companyia de baix cost, aterres a la capital. El primer que fas és intentar recuperar la circulació sanguínia de les cames. Per què els avions són tan estrets? Per què això segueix passant amb el beneplàcit del Govern i de les ONG? Hi ha tan poc espai entre les files que avui no has pogut seure al teu lloc i el passatger de davant t'ha hagut de dur a col·libè tot el trajecte. Una persona de mida normal no pot viatjar. De fet, corre el rumor que ben aviat les companyies aèries no controlaran la mida de l'equipatge de mà sinó la del mateix viatjant: si no cap a la guantera d'un cotxe, no és apte per volar.

Quan has recuperat el control de les teves extremitats i has deixat de caminar com la Lina Morgan, puges a un taxi que et porta fins a la que des d'avui serà casa teva. Baixes del cotxe i t'atures un moment per reflexionar: ets en sòl alemany en busca d'una oportunitat. Perceps, més enllà de la distància temporal, el vincle còsmic entre tu i tots aquells espanyols que a la dècada dels seixanta també van arribar aquí amb una maleta plena de somnis. Literalment. No hi duïen res, a la maleta. Eren tan pobres que

només van poder omplir-la amb això. I ara tu, si aspire's profundament, pots sentir el pes del passat sobre les teves espatlles. Ah, no. No és el pes del passat. És el vent. Collons, quin fred que hi fa, en aquest país. Així que puges a conèixer els teus companys de pis i si de cas ja seguiràs amb la poesia quan trobis una bona estufa. Estàs preparat per veure casa teva.

DING DONG. T'obren la porta.

Recordes l'anunci de la prova del cotó? Doncs si l'haguessin rodat en aquest pis el cotó hauria exigut una altra bola que li fes de doble d'acció. Quina quantitat de merda! Ja sabies que en els pisos d'estudiants la netedat és l'última de les seves prioritats. La versió oficial és que es neteja poc perquè, com que estudien molt, no tenen temps per posar ordre. Però la realitat és que es neteja poc perquè els joves toleren tan bé la brutícia com el calimotxo. És una qüestió de percepció. Així com els humans no sentim certes freqüències auditives que, en canvi, tornen bojos els gossos, els joves no veuen la porqueria si no és que reben una trucada de sa mare avisant-los que vindrà de visita.³

T'esperaves una mica de desordre, però ara estàs davant d'un panorama desolador. És Berlín, sí. Però el Berlín de 1945: fosc, cadires trencades, armaris sense

3. Un sociòleg de la Universitat d'Oxford interessat en el camp de la higiene va fer un experiment amb estudiants d'entre 18 i 22 anys. Una nit, va agafar quatre joves mentre dormien en un pis Erasmus i, sense que es despertessin, els va deixar amb el seu llit a l'abocador municipal. L'endemà al matí, només un d'ells va adonar-se del canvi perquè va recordar que casa seva tenia parets. La resta, sense immutar-se, es van vestir amb bosses de paper, van esmorzar ossos de pollastre i van mirar durant més de tres hores un televisor Telefunken amb la pantalla rebentada.

portes, roba bruta pertot arreu, xiclets a les parets... No saps si ets a un pis o a la Fundació Tàpies. Això passa de taca d'oli. Bé, tant de bo poguessis dir que passa de taca d'oli: seria senyal que almenys pots identificar quin és el líquid viscos que emergeix des de sota el sofà. Et recol·lezes un moment per no caure de cul. No pots ni moure't. Però no és per la sorpresa, és la capa de greix que hi ha a la paret on t'has repenjat, t'hi has quedat enganxat per l'esquena.

Els nois i les noies amb qui compartiràs pis són sis estudiants d'aspecte relaxat, tots ells matriculats a Belles Arts o a conservatoris de música. Us enteneu perfectament en anglès. Se'ls veu molt ben avinguts. Intueixes que s'han enrotllat entre ells més de mil vegades. De fet, ho saps segur, perquè en els quinze minuts que han durat les presentacions dos d'ells han desaparegut, s'han tancat al lavabo i han sortit com si no hagués passat res, però amb la roba intercanviada.

Però com que semblen pacífics i ara mateix no tens un altre lloc on anar, decideixes quedar-t'hi. Per part teva, només has de fer dues coses: esforçar-te per mantenir neta la teva habitació i deixar de respirar quan vagis al menjador. A més, quan trobis feina i comencis a guanyar diners, podràs mudar-te a un lloc més digne. Serà una cosa temporal.

Aquella primera nit, et tanques a la teva habitació. T'excuses per no sopar amb els teus companys i els dius que estàs cansat del viatge i que no creus que el teu estómac toleri una amanida amb patata, frankfurt, olives i una burilla de cigarreta. Un cop sol, encens el portàtil i truques a casa via Skype. Necessites parlar amb algú conegut, algú que et reconforti i et faci passar el primer desengany que t'ha donat Alemanya. En veure la cara

dels teus pares, t'estoves una mica. Vols explicar-los que el pis no és com t'esperaves, però, abans que puguis dir res, la teva mare es posa a plorar com si fes un any sencer que fossis fora de casa. Ara mateix, si li expliquessis en quin entorn hauràs de viure, la mataries de preocupació. Així que calles i els dius que tot molt bé. Els teus pares somriuen i just en aquell moment s'encalla la connexió i es congela la imatge de la pantalla, de manera que més que contents sembla que hagin patit un ictus. Apagues l'ordinador. Demà començaràs a portar currículums als despatxos d'arquitectes i aniràs a veure uns contactes que et va facilitar un exprofessor de la universitat. Ara has de dormir. Bé, primer has de lluitar amb l'escamot de panerols que t'ha robat el coixí. Calma. A partir de demà, tot anirà bé.

El sol surt a la pàgina següent.